

MATERIAŁY DO HISTORII KOŚCIOŁA W DROHOBYCZU

WYDAŁ

FELIKS GAŃKIEWICZ

W sprawozdaniach c. k. gimnazjum drohobyckiego za r. 1903 i 1904 ogłosiłem rozprawkę p. t. „Kościół w Drohobyczu Szkic historyczno opisowy“. Rzecz była zrobiona niejako na zamówienie z ograniczeniem czasu — do czerwca i z ograniczeniem miejsca do dwóch, najwyżej trzech arkuszy objętości. Gdy do tych krepujących więzów dodam niemożność zapoznania się z całym materiałem surowym przed przystąpieniem do właściwej pracy, — gdy dodam brak źródeł historycznych, przysługujących tylko w centrach nauki, to choć w części usprawiedliwię niedokładności i ugrupowanie opisu, które wcale nie odpowiadało mojej intencji. Przecież, gdy dla braku środków naukowych na tak zwanej prowincji nie łatwo pisać pracę, ten pomnik, nie w stolicy źródeł naukowych ale w miejscu, na podstawie miejscowego materiału, o ile zachowany, można było nakreślić. Dla udokumentowania wniosków w pracy, równie dla przysporzenia cegiełek budowniczym przeszłości dziejowej Drohobycza, umieszczam w sprawozdaniu gymn. b. r. „Materiały do historii kościoła w Drohobyczu“. Materiały przechowuje archiwum miejskie i kościelne. Dla braku miejsca uwzględniłem w publikacji część tylko materiału, pierwszorzędnej wartości, z archiwum miejskiego. W archiwum kościelnym tutejszego probostwa znalazłem:

1. Inwentarz z r. 1743 z wizytacyi ks. biskupa przemyskiego, Wacława Hieronima Ogończyk z Bogusławic Sierakowskiego.

2. Inwentarz 1797 r. z wizytacyi biskupa przemyskiego, Antoniego de Gołasze Dąb Gołaszewskiego, spisany przez ks. proboszcza Ignacego Jarockiego. Autor wspomina we wstępie o różnych inwentarzach, zaprzepaszczonych lub oddanych kapitulie chełmskiej; w dalszym ciągu grupuje materiały w rozdziałach: „Stan kościoła, Wieś Dobrowlany, Grunta kościelne, Pleban drohobycki, Prowenta kościoła i plebana, Księża przy kościele, służba, Księży i kościelnych służących liczba dawniej a teraz, co który brał a bierze, Szpital ubogich, Sprzęt kościoła, Wioski, w których administruje kościół drohobycki”. Właściwie inwentarz ten wyszedł poza ramy swoje, przybrał formę kroniki, którą ks. Jarocki upamiętnił swe rządy duszpasterskie w Drohobyczu. W tem miejscu ośmielę się zwrócić uprzejmą prośbę do obecnego Przewielebnego ks. Proboszcza, by zarządził łaskawie przyszłym wiekom na świadectwo spisanie kroniki właśnie rozpoczętej restauracyi kościoła.

3. Liber Memorabilium z pierwszej połowy XIX. w. zawierający napisy na ścianach kościelnych, imiona księży poprzednich wieków.

4. Inwentarz z r. 1890.

5. Kopie lub oryginały zapisów, skarg, podań, prośb, fasyi — rozporządzenia władz anstryackich.

W Drohobyczu 26. maja 1905.

Feliks Gąthiewicz.

I.

1392 R. 16. GRUDNIA W DROHOBYCZU.

Władysław Jagiełło wyznacza na budowę kościoła N. P. Maryi w Drohobyczu 6 kóp groszy rocznie; ks. proboszczowi przy tym kościele pozwala założyć rybnik nad potokiem Pobug i daje mu na mieszkanie dworek Niedźwiedziowe Dworzyszcze.

Kopia, przechowana w archiwum probostwa drohobyckiego, drukowana w Aktach grodzkich t. IV. str. 7. Równie na probostwie jest kopia potwierdzenia tego przywileju przez Zygmunta I. 1509 r.

II.

1456 R. 25. PAŹDZIERNIKA W SANDOMIERZU.

Kazimierz Jagiellończyk wykupione soltystwo w Dobrowlanach przez Marcina ołtarzystę zatwierdza jako prebendę ołtarza Bożego Ciała w rz. kat. kościele drohobyckim.

In nomine Domini Amen Ad perpetuam rei memoriam Quia tunc multis dubiorum et errorum occurimus machinationibus, gesta actatis nostrae litterarum apicibus et testimonialibus perennamus. Proinde nos Kasimirus Dei gratia rex Poloniae nec non terrarum etc. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis, quomodo cupientes diem extremi iudicii piis operibus praevenire et cultum divinum ad honorem Dei Omnipotentis et Eius Gloriosae Virginis Mariae, in ecclesia parochiali in Drohobycz diocesis Premisliensis collacionis nostrae ampliare, scultetiam in villa Dobrowlany ecclesiae praedictae, quam discretus Martinus altaris in ibidem cum suis consanguineis, propriis pecuniis, de voluntate honorabilis Mathiae, plebani pro tun, in Drohobycz, comparavit et exemit, quam comparisonem et exemptionem reverendus dominus Petrus, episcopus olim cum suo capitulo premisliensi pro eodem altari incorporavit et appli-

cavit, super quibus incorporacionibus et applicacionibus predicto altari et eius altariſtae Martino et aliis pro tempore existentibus nostrum regium consensum et appensum damus perpetuis temporibus et praebemus tenore presentium eandemque litteram praedicti domini Petri, olim episcopi et eius capituli premisliensis et litteram Mithiae plebani, quas volumus hic habere pro insertis et . . . in omnibus punctis, clausulis et articulis ratificamus, approbamus, robur perpetuae firmitatis decernimus obtinere, mandamusque et committimus domino loci ordinario aut officiali suo premisliensi, pro tempore existenti, censuarios eiusdem altaris ad solvendum census et proventus primo altariſtae et aliis pro tempore existentibus censuris ecclesiasticis complere. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est appensum. Actum Sandomirie, feria secunda proxima ante festum St. Simonis et Judae, apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto. praesentibus magnificis ac generosis dominis, Johanne de Rzeschow, castellano et capitaneo, Johanne de Thanezin pallatino, Andrea Leopoliensi, Nicolao de Zakrzew Vyslicieſi, castellano et aliis.

Datum per manus Venerabilis Joannis de Brzez, doctoris in utroque iure, pallatii causarum auditoris. L. sigilli appensi.

Odpis w księdze pamiątkowej probostwa drohobyckiego, sporządzony z aktów miejskich. Czego dowodem napis u dołu:

Quodquidem privilegium officium praesens advocatiale et scabinale iuratum Drohobyicense ad acta suscepit et ex his authentice extradi mandavit, in cuius rei idem sigillum advocatiale impressum.

I. s.

Michael Lactini

notarius iuratus drohobicensis.

III,

1507 R. 25. LUTEGO W KRAKOWIE.

Zygmunt I. pozwala Drohobyeczowi pobierać myta za sól i towary.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiaeque etc. Dominus et haeres. Significamus

tenore praesentium, quibus expedit universis. Quomodo attentis gravibus damnis oppidanorum nostrorum de Drohobicz, quae per impetum hostium Crucis Christi graviter perpassi sunt, considerantes etiam viarum difficultatem circum hoc ipsum oppidum et intra, itaque homines illud oppidum propter malam viam transgredi consueverunt incolaeque eiusdem ob eam incommoditatem rebus suis et victui debite consulere non possunt, volentes igitur de nostra gratia et benignitate Regia ipsis oppidanis nostris de Drohobicz subvenire, ut eo facilius ad meliorem condicionem redire valeant, praefato oppido nostro Drohobicz pro commonditate ipsius meliori a quolibet carru sive talenga integro et millenario sale ac aliis mercibus repleto, quotienscunque dictos currus seu talengas cum sale et mercibus per ipsum oppidum ire contingat, per tres denarios omnimodam facultatem exigendi, recipiendi, tollendi duntaxat ad beneplacitum nostrum regium dedimus, concessimus et donavimus, damusque et concedimus et donamus gratiose praesentibus litteris nostris, de quibus quidem pecuniis, taliter exigendis, consules dicti oppidi vias intra ipsum oppidum et in plateis eiusdem ac circumquaque oppidum, ubi opus fuerit, debite reformare debebunt et tenebuntur pro meliori et faciliiori curruum et talengarum transitu. Quocirca tibi Generoso Nicolao Gliniski, tenulario Drohobycensi, aliisque pro tempore tenulariis existentibus mandamus distincte praecipendi quatenus praefatos oppidanos nostros drohobicenses in ipsa donatione nostra conserves conservarique facias ad beneplacitum nostrum. In qua eos tuearis ac defendas, provisurus etiam, ut dicti cives praefatarum viarum reformationi debite intendant, pro gratia nostra aliter non facturus. Harum, quibus sigillum nostrum est subappensum, testimonio litterarum. Datum Cracoviae in Conventione generali, feria quinta in crastino Sancti Mathiae Apostoli. Anno Domini millesimo quingentesimi septimo. Regni nostri primo.

Mathias D. Episcopus
et vicecancellarius
subscripsit

Relatio Reverendi in Christo patris domini Mathiae episcopi prae-nisliensis et regni Poloniae Vicecancellarii.

Dokument oryginalny, pergaminowy, dobrze zachowany, po pieczęci zostało nacięcie.

IV.

1511 R. 15. GRUDNIA W KRAKOWIE.

Zygmunt I. zezwala Drohobyczowi pobierać 3 denary za sól i towary na ulepszenie dróg.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiaeque dominus et heres etc. Significamus tenore praesentium, quibus expedit, universis. Quia compatiētes, calamitosae condicioni incolarum civitatis nostrae drohobyensis, volentesque, ut tempore felicitis nostrae regiminis ad uberiora valeant devenire incrementa, ipsos tres denarius ratione reformationis viarum a singulis mercatoribus per civitatem ipsam euntibus ac pro sale venientibus per proconsulem et consules tollendos, levandos et percipiendos dedimus et admisimus, damusque et admittimus praesentibus ad beneplacitum voluntatis nostrae duntaxat. Ita tamen, quod ipsi consules discrimina viarum circumeirca civitatem ipsam existentium debite reformat, reformarique debebunt et tenebuntur, quod cuilibet tutus et securus pateat transitus. Harum, quibus sigillum nostrum est subappensum, testimonio literarum. Datum Cracoviae feria secunda proxima post festum Sanctae Luciae. Ann. Domini millesimo quingentesimo undecimo. Regni nostri quinto.

Mathias D. episcopus
et cancellarius.
subscripsit.

Relatio Reverendi in Christo
patris episcopi premisliensis
et regni Poloniae Cancellarii.

Dokument oryginalny, na pergaminie spisany, dobrze zachowany. Z pieczęci został tylko orzeł na czerwonym laku, przy-mocowany paskiem pergaminowym, odciętym od dokumentu

V.

1520 R. 26. MAJA . . .

Zygmunt I. uwalnia Drohobyczan od udziału w reparowaniu Grodu Przemyśla.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiaeque, dominus et heres. Significamus tenore

praesentium, quibus expedit, universis praesentibus et futuris, harum notitiam habituris, quod, cum providi cives et oppidani nostri Drohobicenses in . . . saepius apud nos querebantur de Magnifico Petro Kmity Sobienski de Wisnyce, curiae nostrae marsalco et capitaneo Sandomiriensi, sincere nobis dilecto et eius vicesgerentibus premisliensibus, pro tempore existentibus, quia eos ad reparationem castri nostri Premisliensis cogerent, asserentes, se cives praefati propter longam distantiam loci, quo a civitate Premisliensi degunt, non posse sufficere, nec de iure ad . . . huiusmodi reparationem castri tenere ultra foralicium Drohobicense, quod apud salinas nostras Drohobicenses et ad conservationem incolarum illorum Drohobicensium erectum et constructum est illiusque foralicii velut receptaculi . . . hostili excursionem confugiunt, reparationem et munitionem oppidi praefati Drohobicensis facere et intendere velle . . . propterea . . . ut eos a reparatione huiusmodi castri nostri Premysliensis velut illis insolita et intolerabili . . . et deinceps cogere illos non permetteremus. Nos autem, non volentes ex ipso Magnifico Petro Kmity de Wisnyce, marsalco nostro et capitaneo Premisliensi praefato, aliquod in ea re testimonium consonum habere, uti ipsi cives et oppidani Drohobicenses ad reparationem huiusmodi castri Premisliensis faciendam tenerentur et obligati fuissent, intelligentesque neque inde illos propter remotam distantiam loci necessitate ingruente confugere posse et ad reparationem ipsam strenuam eo minus teneantur. Ideo ipsos et ipsorum . . . ab huiusmodi reparatione castri nostri Premisliensis . . . Drohobicensis oppidi nostri praefati propter conservationem suam facere tenebuntur eruntque astricti perpetue et in aevum. Harum, testimonio litterarum, sigillum nostrum est subappensum. Datum . . . f. sexta ante Dominicam Pentecosten, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo, regni vero nostri quarto decimo.

Cristoforus de S. Palat. et c.
Cracoviensis ac regni Poloniae cancellarius subscrip.

Relatio Magnifici Cristofori de
Schidlovijecz palatini et capitanei Cracoviensis ac regni
Poloniae cancellarii etc.

Przywilej pergaminowy, oryginalny; po pieczęci zostało nacięte, pismo w wielu miejscach wytarte, spłowiałe.

VI.

1523 R. 18. STYCZNIA W KRAKOWIE.

Zygmunt I. ustanawia porządku w Drohobyczu.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiaeque etc. dominus et heres. Significamus etc. Quia cum communitas oppidanorum oppidi nostri Drohobicz coram nobis constituta, quæta esset contra generosum Stanislaum Maldrzyk, Tribunum Leopoliensem et capitaneum Drohobycensem ac proconsulem et consules oppidi illius pro iniuriis et gravaminibus, quibus ab ipsis se affici et opprimi asserabant, commiseramus nonnullis commissariis et officialibus nostris super his debitam cognitionem facere, ac de omnibus diligenter perquirere, ad quorum deinde relationem in praesentia partium ordinationem infrascripto ordine inter eos fecimus. Inprimis prout querebatur communitas se gravari diversitate et inaequalitate tunnarum, in quibus cerevisia venditur et quod capitaneus illis mandaret sub paena quatuordecim marearum maiores aut minores tunnas habere et illas pro suo arbitrio immutare. Super ea differentia sic observandum fore, decrevimus et praesentibus decernimus, ut in toto oppido illo sint aequales tunnae, integrae similiter et mediae tunnae sic videlicet, ut tunna quatuor choros in se contineat et media tunna duos choros et nullus praesumat deinde cerevisiam in tunna vel media tunna alicui vendere, quae signata non fuerit. Unusquisque braxatorum signari faciat tunnas suas signo civitatis in praesentia capitanei vel sui vicecapitanei, advocati et consulum civitatis illius, in quibus demum ita signatis cerevisiam vendant et non aliter. Item querebatur, quod quando capitaneus ab illis cerevisiam in tannis pro suo usu percipit, illas quinque grossis duntaxat solvere consuevit cum eorum gravamine, quae aliquando etiam per decem grossos venduntur, super eo ita ordinamus, quia capitaneus pro usu castri sui non debet recipere cerevisiam a civibus praedictis duntaxat a qualibet braxa cerevisiae unam mediam tunnam quam quinque grossis solvet. Si vero plures tunnas recipere ab uno cive ex una coctura cerevisiae voluerit, illas solvere tenebitur foro communi vel alii cives vel villani emere et solvere consueverunt. Item ordinationem per communitatem inter eos factam, quod nullus possit

braxare cerevisiam solum modo decursu duarum hebdomadarum et non antequam se fecisse asserebant de unanimi omnium consensu. Propter subsidium pauperum civium, ne videlicet perditiones frequenti braxatione opprimerentur, considerantes illam ordinationem consensu omnium factam fuisse eandem conservamus in robore et volumus ita fore per eos observandam ad nostrae Maiestatis beneplacitum. Item querebantur, quod capitaneus ex delatione et accusatione nostri consulatus ~~culpabat~~ antiquos consules et exactores, quomodo ipsi exactores antiquas et powe et szosy tempore eorum officii exactores non integre extraderent et magnam partem illarum circa se retinerent, eos propterea fures et spoliatores Reipublicae appellandos cum tamen ipsi asserebant omni anno superioribus annis se coram communitate de perceptis et expositis debitam fecisse rationem, super hoc ita decernimus quod ex quo de perceptis et expositis tempore sui officii rationem debitam fuisse, rationem fecerunt capitaneus et consules moderni aut alius quicumque non debent eos ulterius propterea culpae neque eis istud obicere et quicquid contra eos praemissorum occasione per quemcunque dictum est illud famae et honori eorum et posteris eorum nullum affere debet nocumentum perpetuis temporibus. Item volumus et ordinamus, quod consules pro tempore existentes in omni necessitate et negotio Reipublicam et bonum statum civitatis concernentes, debent stare simul cum communitate in negotiis, cum capitaneo agendis, quam aliis quibusvis per communitatem disponendis. Item querebantur oppidani praedicti se damnificatos per novos consules in viginti marcis occasione Poponis Jurgowski dicti, ex quo tamen ea differentia per concordiam est iam pridem terminata, non debent istud innovare sed iuxta concordiam inter eos factam omnia debent sortiri effectum suum. Item si aliquando contigerit ob excessum et demeritum oppidani alicuius aliquem consulem vel quemvis alium civem bonae famae carceris sessione puniri usu debent deinde consules residentes huiusmodi homines incarcerandos non mittere in eum carcerem in quem fures et malefactores mittuntur seu incarcerantur, sed debent servari in praetorio in aliquo loco honestiori ubi ex antiquo cives bonae et honestae famae incarcerabantur et sessione carceris puniebantur. Item ministeriales terrestres pro testimoniis aliquibus aut aliis actibus iuridicis et ad forum et ius civile spec-

tantibus non debent de cetero in praetorium consules advocare neque alius quispiam similiter et capitaneus nunquam debet in futurum aliquid facere iuri eorum civili contrarium, sed in omnibus iuxta iuris civilis consuetudinem debent conservari. Item occasione fori liberi carniū facimus ordinationem, quam aliis litteris nostris scribi iussimus, quod ab utraque parte iuxta illarum tenorem volumus in omnibus observari. Item volumus et ordinamus, quod literae et munimenta civilia, quae ad praesens in praetorio servantur propter meliorem securitatem ab hostium incursu et ignis voragine de cetero in tesauo ecclesiae in sacristia observari debent et non in praetorio, quia ille locus est in omni necessitate et casu securior. Item volumus observari, ut consules antiqui cum communitate vel etiam sola communitas nunquam deinceps faciant nec facere debeant priuatas aut publicas congregationes aut conuenticula ad consulendum de rebus quibuscunque sine licentia et admissione proconsulis et consulatus residentis, quia ista solent affere nocuum in Republica et scissionem ac intestinas discordias. Item volumus et statuimus ut in campis, dictis Zadubicaie, quos Ryszczeyki occupauerat et capitaneus noster ab illo iure mediante eos reperiit, oppidani nostri pecoribus eorum pascua habeant libera absque quavis capitanei pro tempore existentis contradictione et inuēdimento. Item ex braseis, ex molendinorum nostrorum emolumentis, prouenientibus, quae magno praetio sibi vendi queruntur per capitaneum et eius factores commisimus discretioni capitanei praedicti, ut habita ratione valoris tritici oppidanos praedictos conseruent, ut equum et iustum fuerit, quo non habeant occasionem iustam de his contra eum conquerendi. Quam quid ordinationem et decretum nostrum in partis utriusque praesentia modo praemisso factam volumus et mandamus ab utraque parte firmiter ac inuolabiliter observari pro gratia nostra. Harum, testimonio litterarum, quibus sigillum nostrum est impressum. Actum et datum Cracoviae die Sanctae Priscaē Virginis. Anno Domini Millesimo quingentesimo vigesimo tertio, Regni vero nostri anno sexto decimo.

Relatio Reverendi in Christo Patris domini Petri episcopi ponsnaniensis

Transumpt w oryginalnym przywileju Stefana z r. 1579, Zygmunta III. z r. 1593, Jana Kazimierza 1650 r.

VII.

1537 12. WRZEŚNIA R. WE LWOWIE.

Zygmunt I. daje pół grosza z cla w Gruszowie Janowi Kamionackiemu, adwokatowi drohobyckiemu i jego potomkom.

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, nec non terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lanciciae, Kuiaviae, Russiae, Prussiae, Culmensis, Helbiniensis, Pomeraniae, Masoviaeque etc. dominus et haeres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit universis, harum notitiam habituris. Quod quamvis nos superioribus annis generoso Joanni Kamionaczki Drohobicensi, Grodecensi, Lubaczoviensi capitaneo et pro tunc avvocato Drohobicensi, fideli nostro dilecto de theloneo pontali in Grussova in districtu Drohobicensi propter eius fidelia servitia, quae nobis hactenus praestitit ad eius vitae tempora extrema unum grossum ratione ipsius advocatae Drohobicensis, quam ad praesens possidet tollendum et percipiendum dederamus et concesseramus. Quia vero ad praesens coram nobis constitutus ipse Joannes Kamionaczki nobis humiliter supplicavit, ut ex eodem theloneo pontali et ratione istius grossi, quem ipse ad vitam est percepturus, medium grossum sibi et eius successoribus perpetuo de benignitate nostra regia dare et concedere dignaremur. supplicationibus ipsius Joannis Kamionaczki acclinati. tum volentes, sibi pro eius servitiis, quae nobis in administratione suorum capitaneatum sibi a nobis commissorum per plures annos nobis commode praestitit et in futurum praestare poterit, gratiaque nostra singulari eum complecti cupientes, eidem et suis successoribus praefatum mediantem de memorato theloneo in Grussova, pro quocunque usu suo arbitrio eius et suorum successorum convertendum de certa nostra scientia et gratia nostra singulari ac de consilio consiliariorum nostrorum sub hac generali bellica motione huc nobiscum ad praesens existentium dandum, donandum et conferendum duximus, damusque donamus et conferrimus praesentibus perpetuo et in aevum ipsum Joannem Kamionaczki et eius successores legitimos prae-

fatum medientem de praedicto theloneo obveniendum, tollendum, percipiendum exigendum ac in suos successorumque suorum usus beneplacitos convertendum praesentium tenore mediantem conditione etiam adiecta, quod si ipse Kamionaczki beneficium quodcumque aut censum ecclesiae alicui de eodem mediente thelonei praefati quomodocumque facere, erigere, inscribere voluerit, poterit id facere impedimento ad quod nos ei praesentibus litteris nostris praebemus et eiusdem censum seu thelonei praefati repetitiones non nisi ad forum iudicii spiritualis recursus habeatur in aevum. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Datum in civitate nostra Leopoliensi, feria quarta ante festum Exaltationis Sanctae Crucis, proxima. Anno Domini millesimo, quingentesimo trigesimo septimo, regni vero nostri anno tricesimo primo. praesentibus, Reverendissimo in Christo patre domino Bernardino Vilczek de Lubienie, Archiepiscopo Leopoliensi, nec non magnificis, generosis ac venerabilibus, Joanne comite a Tarnów castellano Cracoviensi et capitaneo Sandomiriensi Petro Kmita de Visnicze, comite, palatinoque Cracoviensi, regni nostri marsalco, Scepusiensi, Premisliensi et Colensi capitaneo, Joanne comite a Tenczin, Sandomiriensi, Belzensi, Helmensi, Rathnensi, et Crasnostaviensi capitaneo, Stanislaw de Sprova Russiae etc. Opoczensi capitaneo, Stanislaw de Cuthno, Ravensi Stanislaw Odrowasz de Sprova Podoliae palatinis, Spithkone de Tarnow Radomiensi, Sijradiensi. Krzepieczensi et Krzeszowiensi capitaneo, Nicolao de Pilcza Leopoliensi, Nicolao Odrowskij Premisliensi et capitaneo Leopoliensi, Bernardo Macziejowski Lublinensi et capitaneo Zachoviensi, castellanis, Paulo de Vola regni nostri Vicecancellario, burgrabio Cracoviensi et capitaneo Gostinensi, Samuele Macziejowski Gnesnensi, Joanne Zbąski decano Posnaniensi, Cracoviensi, secretariis nostris, testibus ad praemissa fide dignis, dignitariis et officialibus aulicisque nostris sincere et fidelibus nostris dilectis. Datum per manus Magnifici Pauli de Volia Regni Poloniae Vicecancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitane Gostinensis sincere nobis dilecti.

Wyjęte z potwierdzenia oryginalnego N. XV.

VIII.

1537. R. 17. LISTOPADA W KRAKOWIE.

Zygmunt I. pozwala szpitalowi ubogich przy kościele warzyć sól na dwóch panwiach w żupach drohobyckich.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae ac Masoviae etc. dominus et heres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit universis, Quia nos benignam habentes rationem pauperum in hospitali Drohobyensi commemorato, volentesque de nostra pietate regia eorum paupertatem ope nostra sublevare, eidem hospitali liberam coctionem salsuginis alias szyrowicze¹⁾ ad duas patellas, quas vulgo Crzany vocant omni tempore, non expectata ordinaria vicissitudine, hoc est bess okolijsze²⁾ in zuppis nostris drohobyensibus de certa scientia nostra regia, permittendam duximus, permittimusque praesentibus ad beneplacitum duntaxat voluntatis nostrae valiturae. Quare tibi zuppario nostro drohobyensi in praesens et pro tempore existenti mandamus, ut provisoribus eiusdem hospitalis quandocunque salsuginem ipsam pro usu et necessitatibus hospitalis praefati excoqui voluerint, sufficientem copiam bonae salsuginis et non sportaceae, quam vulgariter Kossowa appellant ad duas patellas des, darique facias, atque in hac ipsa libertate excoquendi salis per nos hospitali praefato gracie donata sicut praemissum est conservandum illud cures pro gratia nostra. Harum, testimonio litterarum, quibus sigillum nostrum est praesentibus subimpensum. Datum in civitate nostra Cracoviensi, sabbato post festum sancti Martini proximo. Anno Domini Millesimo quingentesimo trigesimo septimo. Regni vero nostri anno trigesimo primo.

Paulus de Volia vicecancellarius sbp.

Relatio Magnifici Pauli de Volia regni Poloniae Vicecancellarii, burgrabii cracoviensis et gostinensis capitanei.

Dokument oryginalny, pergaminowy, z pieczęcią wyciśniętą na pergaminie.

¹⁾ surowica.

²⁾ bez zachowania porządku.

IX.

1540 R. 21 KWIETNIA W KRAKOWIE.

Zygmunt I warunkowo zakazuje sławiać w samem mieście Drohobyczu cerkiew schy/matycką.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, ac Masoviae etc. dominus et heres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit universis. Quia oppidani nostri Drohobycenses metuentes, ne homines ritus Ruthenici illud oppidum incollentes, sinagogam ibidem extruerent seu aedificarent, supplicarunt nobis, ne praefatis Ruthenis aedificandi ipsam sinagogam potestatem faceremus, allegantes nunquam ante hac eam ipsam sinagogam illic in ipso oppido fuisse. Quorum supplicationibus uti iustis benigne annuentes itaquidem si praefata sinagoga in eodem oppido Drohobycensi nunquam ante hac fuit, illos circa ipsam libertatem et usum conservavimus et conservamus, nec eisdem Ruthenis aedificandam sinagogam praedictam admittemus. Super quo praesentes litteras ex cancellaria nostra extradi illis mandavimus. Quibus in testimonium sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Datum Cracoviae feria quarta proxima post Dominicam Jubilate. Anno Domini Millesimo, quingentesimo quadragésimo. Regni vero nostri anno tricesimo quarto.

Paulus de Vola
Regni Poloniae cancellarius
subscripsit.

Relatio Magnifici Pauli de Volla, Regni Poloniae Cancellarii burgrabii Cracoviensis et capitanei Gostlinensis.

Dokument oryginalny, pergaminowy, dobrze zachowany, po pieczęci został skrawek pergaminowy.

X,

1542 R. 20, LIPCA W KRAKOWIE.

Zygmunt I zezwala Drohobyczowi na pobór mostowego i na założenie propinacyi, aby miał środki na utrzymanie dróg w dobrym stanie i na restauracyę kościoła.

In nomine Domini amen. Ad rei memoriam sempiternam. Peculiare est principibus, si unquam quicquam munificentiae

et liberalitatis in subditos suos effuderint memoriam eorum, ne temporum longinquitate aboleantur litterarum monimentis apud posteros relinquere. Proinde nos Sigismundus Dei gratia rex Poloniae etc. dominus et haeres. Manifestum facimus tenore praesentium, quorum interest universis et singulis praesentibus et futuris praesentium notitiam habituris. Quamvis annis superioribus civibus nostris Drohobicensibus ad reficiendos et instaurandos pontes aggeresque et alia loca aquarum alluvione inundata circumquaque oppidum nostrum Drohobicz existentia, utque hoc ipsum oppidum nostrum commodius munire possint, theloneum pontale a singulo curru mercibus onusto, medium grossum et a quolibet lignorum curru, unum lignum ad usum eiusdem pontis reparandi, exigendi. Nec non tabernam unam propinandi et cremandi vinum sublimatum et ex quocunque genere liquorum distillandi ad beneplacitum nostrum regium dederamus et concesseramus. Tamen quia intelleximus ex generoso Alberto Starzechowski succamerario leopolitensi loci illius capitaneo hic apud nos praesenti, tum ex ipsis civibus nostris pontes, aggeres et alia loca praedicta perpetua et assidua restauratione indigere, quare praenominati cives Nos de hac re per nonnullos consiliarios nostros humillimis praecibus hic postularunt, illorum in hoc benignam rationem habere, eosque liberalitate nostra et munificentia regia prosequi dignaremur, ut ad reparandos, reficiendosque eiusmodi pontes, aggeres et loca praedicta aquarum alluvione inundata, ad munendam ipsam ecclesiam, quae isthic vice castrum habetur, alacriores, promptioresque efficiantur, omnesque nunc praesentes et posthac posterum eorum cives drohobicienses hac nostra in se gratia perspecta operam ad id navare contendant. Itaque eisdem ipsis civibus nostris drohobicensibus praesentibus et futuris theloneum huiusmodi pontale ac tabernam praedictam vini sublimati de certa nostra scientia et gratia speciali denuo dandam, donandam, et concedendam duximus, damusque, donamus et concedimus praesentibus litteris nostris perpetue et in aevum. Per eosdem cives sive consules drohobicienses praesentes et futuros theloneum praedictum pontale ab omnibus et singulis curribus mercatorum et vectorum mercibus onustis per praefatum pontem drohobicensem in quamcumque partem itineris medium grossum nec non de unoquoque curru lignis onerato unum lignum et quoscunque ex ipsa taberna proventus ac cen-

sus vini distillati haberi et excogitari poterint tollendos, levandos, exigendos ac percipiendos et in munitionem ipsius ecclesiae potissimum quam isthic vice castris munire coctoque latere moenia et turres successive errigere ac extruere et sumptu suo providere erunt obligati ac ipsorum pontium et aggerum locorumque praedictorum aquis inundatorum restaurationem ita ut omnibus illuc transeuntibus commodus ac securus semper pateat transitus, convertendos idque cum scientia capitanei nostri praefati praesentis et pro tempore existentis ad eundem et non ad alium usum pontale theloneum et proventum ex taberna praedicta convertere tenebuntur tenore praesentium mediante in sempiternum. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est appensum. Actum et datum Cracoviae feria quinta ante festum Sanctae Mariae Magdalenae proxima. Anno domini millesimo quingentesimo quadagesimo secundo. Regni nostri anno trigesimo sexto. Praesentibus Reverendissimo et Reverendis in Christo patribus dominis Petro Archiepiscopo Gnesnensi et episcopo Cracoviensi legato nato et regni nostri primate Samuele Maciejowski, Plocensi et regni nostri vicecancellario, Nicolao Dzierzgowski Chelmensi episcopis, nec non magnificis venerabilibus et generosis Petro Knitha Cracoviensi regni nostri marschalco, Cracoviensi, Scepuensi, Premisliensi, Colensique capitaneo, Stanislaw Odrowansch Podoliae palatinis, Nicolao Wolski, Sandomiriensi. Serenissimae coniugis nostrae dominae Bonae Reginae curiae Marschalco, Lomsensi, Visnensi, Lanckoronensi, Sanocensique capitaneo, Spilkone a Tarnow, Radomiensi regni nostri thesaurario, Siradiensi, Krzepicensi, Krzeschoviensi capitaneo, Bernardo Maciciowski Lublinensi, Severino Boner Bieciensi burgrabio zuppario et magno procuratore Cracoviensi, Bieciensi, Osviancinensi et Zatoriensi capitaneo, Castellanis, Jacobo Uchanski, Cracoviensi referendario, Joanne Bielinski Varsoviensi canonicis secretariis nostris, Joanne Tarlo incisore, Toma Soboczki pocillatore mensae nostrae et aliis quam plurimis dignitariis officialibus et aulicis nostris syncere nobis et fidelibus dilectis testibus circa praemissa fide dignis. Datum per manus Magnifici Pauli de Volia regni nostri Cancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitanei Gostinensis syncere nobis dilecti.

Paulus de Vola R. P. Cancellarius subscripsit.

Relatio praefati Magnifici Pauli de Vola, regni Poloniae Cancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitanei Gostinensis.

Transumpt wyjęty z dokumentu oryginalnego z r. 1593 Zygmunta III.

XI.

1543 R. 8. MARCA W KRAKOWIE.

Zygmunt I. daje Drohobyczowi cło ze soli i towarów od przybywających do miasta kupców, za co miasto ma utrzymywać mosty i drogi w dobrym stanie i ufortyfikować kościół.

In nomine Domini Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Sigismundus, Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae nec non terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lanciciae, Cuiaviae, Russiae, Prussiae, Culmensis, Elbingensis, Pomeraniaeque etc. Dominus et heres. Manifestum fieri volumus per praesentes universis et singulis harum notitiam habituris. Quiaquum Generosus Albertus Starzechowski castellanus Camenecensis, drohobicensisque capitaneus fidelis dilectus, hic in praesentibus comiciis nobiscum existens nobis declarasset, quod cives nostri drohobicenses omni studio atque diligentia conantur ecclesiam parochialem, seu locum illum ubi antea arx erat, muro atque aliis propugnaculis cingere et ornare, ut isthic ingruente aliqua subita hostium incursione et quapiam alia necessitate homines velut aliquod tutius profugium habere queant. Sed quum adeo tenuis fortunae essent, quod non solum id opus perficere, verum etiam pontes inter gasas, quae vulgo Wieże dicuntur, in quibus sal coquitur, sitos, sine praesidio et gratia nostra speciali, reparare neutiquam possunt, ideo humillimis praecibus per nonnullos consiliarios nostros nobis supplicarunt, ut in subsidium tam perficiendae dictae ecclesiae municionis iam per eos coeptae, quam etiam reparandorum ipsorum pontium a singulo curru salis quartalis etiam a singulis tunnibus omnium et singulorum frumentorum alias pulmiarkiem civili emensurati, quod isthic in gasis vulgo appellantur wieże, in quibus sal coctum conficitur, servari consuevit unum medientem in cuius

perceptione et usu ex veteri consuetudine, ut ex eodem capitaneo nostro intelleximus cives praefati hactenus extiterant, eis perpetue donare dignaremur. Nos itaque tam ipsorum civium drohobicensium, quam consiliariorum nostrorum supplicationi non gravatim annuimus, volentes eosdem, cum ad muniendam ipsam ecclesiam, tum ad ipsorum pontium restorationem alacriores et constantiores reddere, ipsis de nostra celsitudinis clementia ac liberalitate regia, medientem praedictum ab omnibus et singulis curribus salis quartalis, tum etiam a singulis tunnis omnium et singulorum frumentorum, ut praemisum est, ipsorum civili mensurati vectorum et cuiuscunque status hominum tam ex Magno Ducatu Lithuaniae quam aliunde pro sale cocto venientium dedimus et donavimus, damusque et donamus, tenore praesentium mediante perpetue et in aevum Proinde cives praedicti drohobicienses praesentes et futuri deinceps perpetuis temporibus futuris medientem ab omnibus et singulis ut praemisum est curribus vectorum pro emendo sale isthic undecunque venientium, libere et sine cuiusvis impedimento atque contradictione, tollent ac percipient. Verum tamen cives praedicti munitionem illam ecclesiae praedictae per eos coeptam debite perficere atque pontes inter gazas praedictas consistentes, commode reparare debent, quod tamen cum scientia et consilio ipsius capitanei praesentis et pro tempore existentis facere teneantur. Quas quidem municiones pixidibus pulvere pixidario, aliisque defenculis provisuri sunt et pixidarium sumptu suo quoque servare erunt astricti, nempe quod necessitate interveniente se illic homines tutari et hostes inde tanto commodius reprimere valeant et possint in sempiternum, praesentium per tenorem. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Actum Cracoviae in conventionem generali feria quinta proxima ante Dominicam Iudica. Anno Domini Millesimo quingentesimo quadragesimo tertio. Regni nostri tricesimo septimo. Praesentibus Reverendissimis ac Reverendis in Christo patribus, dominis Petro Gamrath Archiepiscopo Gnesnensi, legato nato et regni nostri primate nec non episcopo Cracoviensi, Petro Starzechowski Archiepiscopo Leopoliensi, Nicolao Dziergowski Chelnaensi et nominato Vladislaviensi, Sebastiano Braniczki Posnaniensi, Samuele Maczijowski Plocensi et regni nostri vicecancellario, Stanislaio Tarlo Premisliensi, Joanne Dziaduski Camenecensi et nominato Chelmensi

episcopis nec non Magnificis et generosis Joanne comite a Tarnow castellano Cracoviensi exercituum regni nostri et Sandomiriensi, Sthriensi, Lubaczoviensique capitaneo, Petro Kmita de Visnicze palatino et capitaneo Cracoviensi regni nostri Marschalco, Scepusiensi, Premisliensi, Kolensique capitanno, Janussio Latałski Posnaniensi et Juniwladislaviensique capitaneo, Joanne a Thenczin Sandomiriensi, aulae nostrae Marschalco, Lublinensi ac Leloviensi capitaneo, Petro de Sluzewo Calisiensi, diboviensique capitaneo, Joanne de Koszcielec Lanciensi, Bidgostiensi Sluchoviensi, Thuhovensi, Naklensique Capitaneo, palatinis. Andrea de Gorka, Posnaniensi et Maioris Poloniae capitaneo, Nicolao Volski Sandomiriensi, Serenissimae dominae Bonae reginae coniugis nostrae amantissimae curiae magistro Lovicensi Visnensi, Sanocensi, Lanczokoronensique capitaneo, Spitzkone a Tarnów Wojniczensi, regni nostri thesaurario, Krzepicensi, Siradiensique capitaneo, Severino Boner de Balicze Bieciensi burgrabio, Zuppario, magnoque procuratore Cracoviensi, nec non Bieciensi, Oszwiczimensi, Zatoriensi, rabstiniensique capitaneo, castellanis, Joanne Tharlo incisore, Thoma Szoboczki pocillatore, Joanne Dobrzikowski succamerario Plocensi, dapifero mensae nostrae et aliis quam plurimis dignitariis, officialibus et aulicis nostris sincere et fidelibus nobis dilectis, circa praemissa testibus fide dignis. Datum per manus Magnifici Pauli a Volia castellani Radomiensis, regni nostri cancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitanei Gostinensis, sincere nobis dilecti.

Paulus de Vola castellanus Ra- Relatio eiusdem Magnifici Pauli Radomiensis ac regni Poloniae a Viola castellani Radomiensis
Cancellarius subscripsit. regni Poloniae Cancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitanei
Gostinensis.

Dokument oryginalny, pergaminowy; pieczęć większa, znacznie uszkodzona; odcisk i napis w otoku zachowany częściowo, sznurek zielono-brunatny.

XII

1554 R. 19 KWIETNIA W LUBLINIE.

Zygmunt August kaznodziejom przy kościele drohobyckim daje przywilej na wywarzanie soli w żupach drohobyckich.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, etc. dominus et haeres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit universis et singulis praesentibus et futuris harum notitiam habituris. Quod cum retulisset nobis generosus Stanislaus Orlik zupparum nostrarum Russiae praefectus, quod honorabilis Paulus Bohacius concionator ecclesiae Drohobicensis non pro dignitate muneris ac functionis suae sumptibus ac proveniuntibus sit muneratus, supplicassetque nobis, quatenus gratia et liberalitate nostra aliquod ex nostro sumptu in eum pium opus impendere dignaremur. Nos annuentes ipsius supplicationibus tamquam iustis et rationi consonis ac declarantes etiam pro nostra virili animum augendi res ecclesiasticas praesertim, quae vere subsidio egerint, permittendum duximus, prout permittimus per praesentes litteras nostras, ut etiam ipsi moderne quam postea ipsum subsequentibus concionatoribus Drohobicensibus, qui isthuc verbum Domini populo anuntiabunt liberum sit duabus patellis minoribus, quas Czeryny vocant salsuginem ad Gazas Jakubowskie vocatas non observata ordine, alias bezocholicze suis iumentis in zuppis nostris Drohobicensibus educere et extrahere, eductamque in usum, qui ipsi et successoribus suis utilior et commodior visus erit cum omni iure domini, proprietate habere, possidere, ac convertere perpetuis temporibus et in aevum. Quare tibi Generoso Stanislao Orlik zupparum nostrarum Russiae praefecto mandamus ac aliis omnibus pro tempore existentibus zuppariis nostris Russiae idem ad notitiam deducimus, mandantes, ut circa litteras istas concessionis et permissionis nostrae praefatum Paulum Bohacium concionatorem et alios posthac, qui in eius locum erunt deinceps futuris temporibus suffecti concionatores Drohobyenses, qui verbo Dei populos in ecclesia instruent et erudient ipsius successores in toto conservetis neque omnino eam facultatem

educendi salsuginem modo et ratione praemissa a nobis gratiose permissam impediatis aut impediri a quopiam permittatis perpetuis temporibus et in aevum pro gratia nostra facturi. In cuius rei testimonium sigillum nostrum est subappensum. Datum Lublini feria quinta ante Dominicam Cantate proxima. Anno Domini Millesimo quingentesimo quarto regni vero nostri vigesimo quinto. Joannes Ocieski regni Poloniae Cancellarius.

Transumpt z oryginalnego przywileju Jana Kazimierza z r. 1650.

XIII.

1563 R. II. STYCZNIA W PIOTRKOWIE.

Zygmunt August potwierdza Wojciechowi Lissowskiemu przywilej N. VII w nagrodę za ufundowanie ołtarza w kościele drohobyckim i zarazem jemu a po jego śmierci radzie miejskiej daje prawo patronatu tego ołtarza.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae Masoviae, Samogitiae etc. dominus et heres. Significamus tenore praesentium quorum interest universis et singulis harum notitiam habituris. Exhibitas esse nobis per certos consiliarios nostros nomine nobilis Alberti Lissowski, Serenissimi olim domini Sigismundi Dei gratia Poloniae regis et parentis nostri Charissimi litteras in pergamento scriptas, sanas et integras, nec ulli suspicioni obnoxias, sigillo eiusdem munitas, donationem Generoso olim Joanni Kamionacki, Drohobicensi, Grodecensi et Lubaczowiensi capitaneo et successoribus eius medii grossi de theloneo pontali in Grussova ratione advocatiae Drohobicensis, perpetuo percipiendi, in se (*continentes*), Quarum litterarum tenor ad verbum descriptus est talis: Obaczyć N. VII.

Nos itaque Sigismundus Augustus rex praefatus, cum superscriptus nobis Albertus Lissowski ex testamento et ultima voluntate dicti Generosi olim Joannis Camionaczki in eo censu qui secundum supra memoratam donationem de theloneo pontali in Grussova, ratione medii grossi . . . deberet in ecclesia parochiali Drohobicensi et capella nova altare fundavisset, suplica-

tumque nobis esset, ut litteras suprascriptas in omnibus articulis, clausulis et conditionibus, auctoritate nostra regia, approbare, ratificare et confirmare dignaremur. Supplicationi praedictae clementer annuentes, easdem litteras in omnibus punctis, articulis, clausulis et conditionibus approbandas, ratificandas et confirmandas esse duximus, prout approbamus, ratificamus et confirmamus per praesentes litteras nostras, robur perpetuae et debitaе firmitatis easdem habere debere, decernentes perpetuis temporibus, hac insuper clausula adiecta, ut quoniam praefatus Albertus Lissowski supranotatus et collationem dicti altaris ad vitae suae tempora extrema habet, eo vita functo omne ius patronatus et collatio eiusdem altaris ad consules oppidi Drohobycz devolvatur, quod etiam ratum et firmum esse volumus temporibus perpetuis tenore praesentium mediante. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus est appensum. Datum Petricoviae in conventu regni generali, undecima die mensis Januarii, Anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, regni vero nostri tricesimo tertio. Relatio Magnifici Joannis de Ocieszino regni Poloniae cancellarii ac Cracoviensis generalis, Osvieczinensis, Zathoriensis. Samboriensis, Olstiniensisque capitanei, Joannes Ocieski, regni Poloniae cancellarius subscripsit.

Wyjęte z oryginału potwierdzającego N. XVI.

XIV.

1566 R. 31. LIPCA W LUBLINIE.

Zygmunt August, w myśl przywileju Zygmunta I. Nr. X i innych zatwierdza Drohobyczowi pobór mostowego z warunkiem utrzymania dróg w dobrym stanie i restaurowania kościoła parafialnego rz. kat.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae Masoviae Samogitiaeque etc. dominus et haeres. Significamus tenore praesentium, quorum interest universis et singulis. Exhibita esse nobis in praesenti conventu regni generali Lublinensi duo privilegia nomine nostrae civitatis Drohobycensis, per Serenissimum Dominum prin-

cipem, dominum Sigismundum regem Poloniae, parentem nostrum desideratissimum eidem civitati nostrae concessa, quorum primum in se continebat concessionem perpetuam exactionis thelonariae a quolibet mercibus onusto curru medii grossi seu denariorum novem. Item a quolibet curru lignis onerato ligni unius, nec non dotationem tabernae unius cum censibus ex ea percipiendi, cremandique vini sublimati ex quocunque genere liquorum distilandi gratia de data Cracoviae, anni millesimi quingentesimi quadragesimi secundi facta; alterum vero ibidem de data anni millesimi quingentesimi quadragesimi quarti facultas eisdem civibus data est transgressores eiusmodi thelonearum detinendi, arrestandi et a quolibet curru iuste delento grossos duodecim exigendi et in usum praefatae civitatis convertendi, videlicet in reparatiorem viarum, pontium, aggerum, locorumque inundatorum. In munitionem praeterea ecclesiae, quae ibi loco castris habetur. Erectionem quoque moenium ac turrium ex cocto latere prout ea et alia omnia latius in dictis privilegiis continentur. Cumque vigore constitutionum regni, haec eadem privilegia et litterae cognitioni ac iudicio nostro et omnium regni ordinum iustene et legitime emanata essent, subicerentur. Nos animadvertentes eadem privilegia iuste et legitime emanata esse, quae nedum non sunt cum detrimento Reipublicae coniuncta, sed quin imo plurimum commodi eidem et ornamenti secum affere videntur praesentis conventus auctoritate de consensu et consilio consiliariorum nostrorum ac ad petitionum nuntiorum terrestrium eadem privilegia praememorata in omnibus eorum punctis, clausulis, articulis et conditionibus inviolata et firma conservanda, manutenenda, ratificanda, approbanda et confirmanda duximus, prout conservamus, manuteneamus, ratificamus, approbamus et confirmamus praesentibus litteris nostris. Decernentes et declarantes praesentibus litteris nostris eadem privilegia uti iuste et legitime emanata ac executioni non subiecta robur debitae et perpetuae firmitatis in vim decreti nostri, ut de iure est habitura.

Et quoniam rationes praedictae civitatis nostrae et reparandae illius publicae stratae auctionem praedicti theloni desiderare videntur, gratiam nostram regiam erga eosdem cives Drohobicenses declarare volentes, atque eosdem in faciendo eiusmodi sumptu deinceps sublevare et itinera mercatoribus, vectoribusque expeditiora reddere cupientes, cum etiam ea ipsa

itinerata inundationibus ac frequenti attritione a rebus praetervehendis reddantur deteriora ac proinde maiores sumptus in reparationem sui exposcunt de certa stientia et speciali gratia nostra atque consensu consiliariorum nostrorum nobiscum in hac praesenti conventione regni generali congregatorum eam exactionem thelonei ipsis augendi duximus prout et augemus praesentes. Ita quod iam a modo et sic deinceps futuris perpetuisque temporibus memorati cives nostri drohobicienses moderni et pro tempore existentes, vigore praesentium litterarum nostrarum ultra eam exactionem praenominatam medii grossi seu denariorum novem a singulis curribus mercibus oneratis percipiendi, etiam a singulis equis, equabus, bobus, iuvencis agnis seu mutonibus et porcis unum ternarium seu tres denarios thelonei pontalis seu aggeralis nomine exigant et percipiant ea tamen conditione, ut id omne perceptum sub ratione iis, quorum id interesit, nominatim capitaneo nostro Drohobiciensi, moderno et pro tempore existenti ab iisdem reddendum in munitionem eiusdem praefatae ecclesiae, moenium etiam et propugnaculorum ex cocto latere instaurationem, reparationem denique earum viarum sufficientem adeo ut per easdem iter agentes nihil incommodi sentiant, convertatur et impendatur. Harum, quibus sigillum nostrum appensum est testimonio litterarum. Datum in conventione regni generali Lublinensi ultima die mensis Julij, anno Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, regni vero nostri trigesimo septimo.

Relatio Reverendi Petri, Miszkowski
Petrus Myszkowski R. P. regni Poloniae vicecancellarii, decavicecancellarius subscripsit. ni Cracoviensis, Gnesnensis Plocensis, Lanciczensisque praepositi.

Dokument pergaminowy, oryginalny, dobrze zachowany; pieczęć cała, przymocowana na sznurku z nici jedwabnych, koloru ciemno-czerwonego, białego, zielonego, żółtego. Napis w otoku pieczęci wyraźny: Sigismundus Augustus D. G. Rex Poloniae Mag. Lithua . . . etc.

XV.

1569 R. 14. MARCA W LUBLINIE.

Zygmunt August potwierdza Drohobyczowi przywilej z r. 1543.
Zygmunta I. N. XI.

Sigismundus Augustus Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiaeque etc. dominus et haeres. Significamus praesentibus litteris nostris, quorum interest universis et singulis. Exhibitas esse coram nobis per certos consiliarios nostros, nomine famatorum oppidanorum nostrorum Drohobiciensium, litteras pergameneas, titulo, et sigillo Serenissimi olim Principis Domini Sigismundi Regis Poloniae, parentis nostri desideratissimi, munitas, sanas, illesas siquidem et integras nullaque suspicionis nota obnoxias. Supplicatumque nobis fuisse, ut easdem et illarum omnia contenta, in omnibus punctis, clausulis et articulis autoritate nostra regia innovare, approbare, ratificare et confirmare dignaremur. Quarum tenor est talis:

Zobaczyć N. XI,

Cumque vigore constitutionum regni hoc idem privilegium cognitioni ac iudicio nostro, omniumque regni ordinum iustene an legitime emanatum esset subiceretur, Nos animadvertentes hoc privilegium iuste et legitime emanatum esse, quod nedum non est cum detrimento Reipublicae coniunctum sed quin imo plurimum commodi eidem et ornamenti secum affere videtur, praesentis conventus autoritate de consensu et consilio consiliariorum nostrorum ad petitionemque nuntiorum terrestrium, praeinsertum privilegium in omnibus eius punctis, articulis, clausulis et conditionibus, ratificandum approbandum, et confirmandum duximus, decernentes et declarantes praesentibus litteris nostris hoc idem privilegium uti iuste et legitime emanatum ac executioni non subiectum, robur debitaе et perpetuae firmitatis in vim decreti nostri, ut de iure est habiturum. In cuius rei fidem sigillum nostrum praesentibus est subimpresum. Datum Dublini in conventu generali regni die quatuorde-

cima Martii anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, regni nostri quadragesimo anno.

Valentinus Dambiensky R. P.

cancellarius subscripsit

Dokument oryginalny. pergaminowy. format duży, dobrze zachowany, po pieczęci zostały tylko nacięcia.

XVI.

1569. R. 17. CZERWCA W PRZEMYŚLU.

Walenty z Urzędowa św. teologii doktor, archidyakon, wikaryusz generalny w Przemyślu potwierdza N. VII. N. XIII.

In Nomine Domini, amen. Ad perpetuam rei memoriam. Valentinus ab Urzedow sacrae theologiae Doctor, Archidiaconus Vicariusque in spiritualibus et officialis generalis Premisliensis. Quomodo constitutus coram nobis et in iudicio nostro famatus Joannes Milusz civis Drohobicensis, famatorum proconsulis, consulum Drohobicensium plenipotens legitimus prout de sua plenipotentia certam coram nobis fecit fidem, exhibuit et commonstravit nobis litteras sub titulo et sigillo maiori sacrae regiae maiestatis domini nostri clementissimi certam donationem pro ecclesia Drohobicensi in se continentes, sanas, salsas, nullaque ex parte viciatas, neque suspectas tenoris eiusmodi.

Zobaczyć N. VII i N. XIII.

Postquarum quidem litterarum reproductionem petiti et requisiti sumus nomine eorundem consulum Drohobicensium, quatenus eiusmodi litteras in illarum universis et singulis punctis, conditionibus, articulis, clausulis in illarum universo tenore auctoritate nostra ordinaria approbare, ratificare, confirmare, immunitatique ecclesiasticae adscribere dignaremur. Nos vero iudex memoratus in talibus modum et formam iuris servantes, litterisque citationem in vim decreti ante omnia prout iuris est praemissis, petitionibus huiusmodi tamquam iustis et rationalibus permoti, visaque contumacia omnium et singulorum ad bona in litteris superius descriptis interesse aliquod habendum et habere putandum, cittatorum et non comparentium, huiusmodi litteras in omnibus illarum conditionibus, prout in se sonant, auctoritate

nostra ordinaria approbandas, ratificandas et confirmandas esse duximus, prout approbamus, ratificamus et confirmamus immunitatique ecclesiasticae easdem adscribimus temporibus perpetuis. Decernentes easdem robur perpetuae firmitatis habere. Et nihilominus omnibus praedictorum honorum, si qui essent, impeditoribus, silentium perpetuum imponimus. Atque ius patronatus dicti altaris, super quod praedicta bona fundata sunt, dictis proconsuli, consulibus Drohobicensibus temporibus perpetuis ex nunc et a tempore vacationis eiusdem altaris adiudicamus. Quorum in fidem sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Actum et datum Premisliae die Veneris decima septima mensis iunii, Anno Domini Millesimo, quingentesimo sexagesimo nono. Praesentibus, excellenti Jacobo Ostiensi, Melchiore Petricoviensi medicinae doctoribus honorandis, Francisco et Melchiore, mensionariis Premisliensibus et consistorii Premisliensis notariis testibus circa praemissa assistentibus.

Stanislaus Joanides notarius
consistorii Premisliensis sspt.

Dokument oryginalny, pergaminowy, z pieczęcią na sznurku niebiesko - różowo - żółtym.

XVII.

1605 R. 6 PAŹDZIERNIKA W KRAKOWIE.

Zygmunt III zwalnia kaznodzieję kościoła drohobyckiego od cła za sól, warzoną w żupach drohobyckich.

Sigismundus tertius, Dei gratia rex Poloniae etc. Significamus etc. quod cum factores magnificii Georgii Mniszek de Magna Kunczyce, palatini Sandomiriensis, Leopoliensis, Samboriensisque capitanei et zupparii nostri Russiae, movissent questionem venerabilis Andreae Bobolae concionatoris ecclesiae Drohobycensis de solvendo theloneo nostro a sale excocto duabus pattellis minoribus, quas czerenie vocant, quibus salis coquendi facultas a Divo Sigismundo Augusto avunculo et antecessoro nostro pro concionatore ecclesiae Drohobycensis spe-

ciali privilegio data et concessa est, volentes a praedicto concionatore ecclesiae iuxta morem et consuetudinem salis mercatorum theloneum nostrum exigere, delataque fuisset haec ipsa controversia per praedictos factores ad ipsummet magnificum palatinum Sandomiriensem zupparum Russiae praefectum. Qui quidem Palatinus posteaquam viso privilegio commemorato Serenissimi Antecessoris nostri pro affectu erga cultum divinum pro concionatoribus dictae ecclesiae concessio diligenter fecisset inquisitionem utrum aliquando theloneum nostrum a praedicto concionatore vel eius antecessoribus eo more exactum fuisset, cognovissetque ex fide dignis testimoniis et antiquis registris nullum umquam ab eo ipso tempore concessionis theloneum a sale pro concionatoribus excocto exactum fuisse, imo libere (ut sunt omnes ecclesiastici proventus immunes) semper ex coctura salis iuxta privilegium usum fuisse. Supplicatum porro fuisset nobis nomine supradicti concionatoris, privilegium illud antecessoris nostri approbare et confirmare imo etiam expressius hac in parte declarare dignaremur. Nos visa attestacione praedicti palatini Sandomiriensis manu ipsius subscripta et obsignata quam ipsi concionatori super talem immunitatem edidit, cupientes quoque exemplo maiorum nostrorum divinum cultum promovere, ipsam Divi Sigismundi Augusti regis avunculi et antecessoris nostri super liberam extractionem salsuginis eiusque duabus patellis cocturam in commodum concionatorum Drohobyensium ecclesiae de actu de data Lublini feria quinta ante Dominicam Cantate proxima Anno Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto, datam in omnibus eius et singulis concessionibus, punctis, clausulis et conditionibus approbamus et confirmamus praesentibus cum ea declaratione nostra, ut nullum penitus theloneum ab ipsa coctura salis duarum pattellarum concionatoribus ecclesiae Drohobyensis concessa a Zuppariis nostris Russiae, eorumque factoribus modernis et pro tempore existentibus exigatur. In cuius rei fidem presentes manu nostra subscribimus et sigillo-regni nostri consignari iussimus. Datum Cracoviae die sexta mensis octobris, anno Domini millesimo sexcentesimo quinto, regnorum nostrorum Poloniae decimo octavo, Suetici vero anno duodecimo.

Sigismundus rex
subscripsit.

Christophorus Ilmanowski secre-
tarius subscripsit.

Transumpt w oryginalnym przywileju pergaminowym Jana Kazimierza z r. 1650.

XVIII.

1649 R. 15 LIPCA W LUBLINIE.

Jan Kazimierz potwierdza Dwornikowiczowi, wójtowi Drohobyckiemu, posiadanie gruntu Zadubicze zwanego, darowanego przez Władysława IV. przywilejem, który zaginął w czasie napadów tatarskich i kozackich 1648 r.

Joannes Kasimirus Dei gratia rex Poloniae Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Czernichoviaeque nec non Suedorum, Gottorum, Vandalorum haereditarius rex. Significamus praesentibus litteris nostris, quorum interest universis et singulis. Productas coram nobis esse litteras authenticas, papyreas ex actis officii advocatialis et scabinalis cum subscriptione notarii et appensione sigilli civitatis nostrae Drohobicensis emanatas, sanas, salvas et illesas, omnique suspicione carentes, quae tametsi per Serenissimum Divae memoriae Vladislaum IV fratrem nostrum charrissimum confirmatae sunt inque actis cancellariae metricae maioris reperiuntur, nihilominus cum per incursionem tartarorum simul atquae Kozakorum oblatae in nihilumque redactae essent, ob idque humillime supplicassent, quatenus easdem auctoritate nostra regia approbare, et confirmare dignaremur. Earum vero litterarum tenor de verbo ad verbum sequitur talis. Actum Drohobiciae, feria quarta ante Dominicam Oculi Quadragesima proxima, Anno Domini millesimo sescentesimo quadragesimo octavo praesentibus spectabili Alberto Macowicz avvocato, honoratisque Alberto Aniołek et Martino Berczyk scabinis, iuratis Drohobyensibus ad officium praesens advocatiale actaque scabinalia Drohobicensia veniens personaliter spectabilis Sebastianus Dwernikowicz consul civisque Drohobicensis consensum sibi a tota civitate Drohobicensi super quarta parte agri hic Drohobieiae in campis Zadubieze dictis datum cum manu propriarum subscriptione et sigillorum officii consularis et advocatialis compositi Drohobicensis appositione, salvum sanum et illesum, omnique suspicione carens, obtulit eidem officio legendum, suscipiens actisque suis inherendum cuius

tenor infra de verbo ad verbum sequitur estque talis. Tenor consensus. Burmistrz, rayce, wuyth, ławnicy i wszystko pospolstwo miasta króla JMCI Drohobyczy. Wiadomo czyniemy, komu o tem wiedzieć należy, isz my zszedszy się na ratusz, mając respekt na zasługi P. Sebastjana Dwornikowicza rayce nasze, które odprawował przez lat kilkanaście w sprawach naszych miejskich publicznych po różnych miejscach z wielką odwagą zdrowia i chudoby swoiey stratą in recompensationem tych szkód dajemy onemu ćwierć pola alias wygon pusty, starodawny na końcu przedmieścia za dworem, którą wyszedłszy na grunt wymierzaliśmy z pastwisk miejskich y gruntów znakami kopców określiliśmy, leżącą z jednej strony Wojciecha Bohusa, z drugiej strony także pastwisk nazwanych Zadubicze, poczynwszy od pierwszych plotów drogi, idącej do krzyża, asz do granic Rychciekich razem z inszemi sąsiady z drugiej strony a w polu zadnem ku Zadubiece po mogiłę na górze leżącą z łazami, z jeziorami, którą rolę i pole de nova et cruda radice wykopaną pustą dajemy, darujemy, temu i potomkom jego perpetuis temporibus et in aevum z tą jednak kondycją, by dokąd żyje w sprawach naszych głównych pro posse prace nie litował praw wolności sumptem naszym bronić. Warując i to, aby ta rola w szlacheckie ręce nie była przedana tylko prostemu status plebeij. Przy tem pozwalamy Sebastjanowi Dwornikowiczowi, ponieważ ten grunt jest na sparzy, a insi tego gruntu sąsiedzi collaterales mają ex antiquo sachernice dla szkód, aby zaniechawszy dzielnic starych kopania litore quolibet anno solito modo okopy zwalili, ten grunt nowy donatario nadany nowymi okopy okopywali i zawsze na każdy rok poprawiali a że z tego pola pustego ex antiquo żadnych podatków nie było, tedy i my także grunt generaliter ab omnibus oneribus civilibus uwalniamy, pozwalając, aby pomieniony donataryusz na takowem polu jako najlepszy pożytek sobie przywiódł, ażeby maiorem firmitatem et robur ta darowizna miała, tedy ten konsens nasz od nas dany do akt wuytowskich zactiwować pozwalamy. Przy tem uniżenie prosząc króla Jego Mości Pana Naszego Miłościwego, aby ten konsens nasz P. Sebastjanowi Dwornikowiczowi raycy de nobis bene merito ręką i pieczęcią swą pańską potwierdzić raczył. Na co dla lepszej wiary mocy pieczęci urzędu naszego radzieckiego i wuytowskiego z podpisem rąk naszych podpisaliśmy. Dan na ratuszu dro-

hobyckim, anno Domini 1646 pridie Inventionis Sanctae Crucis, Gregorius Więckowicz, burmistrz drohobycki, Bartosz Macowicz, Andrzej Kawinski, Teodor Ignatowicz, (locus sigilli) Wojciech Mąkowicz wuyth drohobycki. Ouas quidem litteras nos Johannes Casimirus rex ad supplicationem offerentis eiusdem approbamus et confirmamus in quantum tamen iuris sunt, decernentes easdem vim et robur firmitatis perpetue obtinere debere. In cuius rei fidem praesentes manu nostra subscribtas sigillo regni communiri iussimus. Datum Lublini die XV Iulii. Anno Domini MDCXLIX. Regni nostri Sueciae primo.

Joannes Casimirus rex.

Dokument oryginalny, pergaminowy, rdzą podziurawiony w kilku miejscach. Pieczęć w puszcze blaszanej przymocowana sznurkiem zielonym do pergaminu. Na pieczęci w środku orzeł, po prawej stronie postać mężczyzny z mieczem, po lewej kobieta ze sztandarem, w otoku napis Joannes Casimirus

XIX.

1652 R. 21 KWIETNIA W BRZEŚCIU LITEWSKIM.

Jan Kazimierz zabrania wojsku nakładać kontrybucye
na Drohobycz.

Jan Kazimierz z łaski Bożej król Polski, Wielkie Książę Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflanckie, Smoleńskie, Czernichowskie, a Szwedzki, Gotcki Wandalski dziedziczny król.

Wszem w obec y każdemu z osobna a mianowicie Wielmożnemu Hetmanowi koronnemu, Pułkownikom, Rotmistrzom, Kapitanom, Porucznikom y inszym Officerom konnym y pieszym polskiego i cudzoziemskiego narodu uprzejmie y wiernie nam miłym łaskę naszą królewską. Uprzejmie i wiernie nam mili, wielkie uciśnienie ludzi ubogich, wielce nas frasować musi, które ponoszą przez częste przechodzenie chorągwi i wybieranie różnych exekucyi, że do ostatniego przychodzą prawie upadku. Między którymi miasteczko Drohobycz dosyć nie po mału, gdy kilka chorągwi w owym chleb łanowy wybierało i na

ostatek spalone zostało, mianowicie chorągiew Urodzonego starosty Słoninskiego, chorągiew z lanu po złotych trzysta, Urodz: Starosty Kałuskiego połączwarta sta, Urodz: Starosty Winnickiego po złotych trzysta, Urodz: Szlichtynka raytarska po złotych pięćdziesiąt, Urodz: Szumlańskiego po złotych stu dwudziestu wybrały. Dlatego surowo rozkazujemy, aby się żaden chleba więcej w wspomnionem miasteczku wybierać y u Wielmożnego Hetmana assygnacyi na on dopominać, gdysz z takowych, którzyby się tego ważyli, krwawą kuzemy czynić executyą i skrzywdzonym szkody z zasłużonego żołdu na przyszley kommissiej wynagrodzić. Dan w Brześciu Litewskim dnia XXI. miesiąca kwietnia roku Pańskiego MDCLII. panowania królestw naszych polskiego y Szwedzkiego.

Jan Kazimierz król Uniwersał do Drohobycz do
 żołnierzów Albrecht Lachowski
 Sekretarz JKr.MOŚCI.

Dokument oryginalny, papierowy, z pieczęcią wyciśniętą na papierze.

XX.

1653 R. 17 SIERPNIA W LUBLINIE.

Jan Kazimierz spalony Drohobycz uwalnia od wszystkich podatków i danin na przeciąg 4-eh lat.

Joannes Casimirus Dei gratia rex Poloniae etc. Significamus praesentibus litteris nostris quorum interest, universis et singulis. Quia nos compatiētes calamitati oppidi nostri Drohobycensis quam per conflagrationem ignis subierunt, faciendum nobis duximus, ut iisdem quotquot damna perpassi sunt ab omnibus et singulis contributionibus, censibus, aliisque quibusvis publicis et privatis constitutis et in posterum instituendis oneribus, quorumque nomine nuncupatur libertatem habeant praesentibus litteris nostris ad decursum quatuor annorum continuo et immediate sese sequentium a die acceptae cladis computando damus et conferimus, Quod omnibus, quorum interest, praesertim vero Magnifico Boguslav Leszczynski thesaura-

rio regni aliisque pro tempore existentibus, nec non contributionum publicarum exactoribus et theloneorum regni administratoribus denunciamus mandantes, ut praedictos oppipanos nostros in hac liberalitate nostra regia nobis gratiose collata ad decursum suprascripti temporis conservent, et ab aliis quorum interest conservari curent neque ullas contributiones publicas et privatas ab eis exigant vel aliquo modo ad onera adigant. Pro gratia nostra. In cuius rei fidem praesentes manu nostra subscriptas sigillo regni communiri iussimus. Datum Leopoli die XVII. mensis augusti anno Domini MDCLIII, regnorum nostrorum Poloniae et Sueciae V anno.

Joannes Casimirus rex Libertatio damnorum passis oppidanis Drohobiciensibus.

Dokument papierowy, oryginalny, pieczęć na papierze wyciśnięta, papierowa.

